

Практичне заняття №3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх компетенція

Теоретичні питання:

1. Система органів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність.
2. Оперативні підрозділи Національної поліції України: система та структура.
3. Розмежування компетенції між суб'єктами оперативно-розшукової діяльності.
4. Організація діяльності оперативного підрозділу: планування, контроль, звітність

Практичні завдання:

Кейс 1. До чергової частини поліції звернувся громадянин із заявою про те, що його сусід, який працює в державній установі, вимагає хабар за видачу дозволу. Оперативники відділу превенції (дільничні офіцери) вирішили самостійно провести контрольне закупівлю послуги та задокументувати факт за допомогою прихованої камери.

Запитання: Чи є підрозділ превенції суб'єктом ОРД згідно зі ст. 5 Закону України «Про ОРД»? Які підрозділи поліції мають право проводити такі заходи?

Кейс 2. Під час патрулювання залізничного вокзалу оперативники карного розшуку затримали особу, у якої виявили велику партію психотропних речовин, призначену для збуту через мережу «закладок».

Запитання: Який профільний департамент Національної поліції має займатися подальшим документуванням цієї діяльності та перекриттям каналів збуту? Які основні функції цього департаменту?

Кейс 3. Отримано інформацію про діяльність стійкої злочинної організації, яка займається «кришуванням» бізнесу та має корумповані зв'язки в органах місцевого самоврядування. Злочинна група діє на території трьох областей.

Запитання: Який підрозділ у складі кримінальної поліції уповноважений на боротьбу з такими суспільно небезпечними групами? Визначте статус цього підрозділу.

Кейс 4. Громадянин повідомив, що невідомі особи отримали доступ до його банківського рахунку через фішинговий сайт і викрали кошти. Крім того, зловмисники заблокували роботу сервера місцевого підприємства, вимагаючи викуп у криптовалюти.

Запитання: Який оперативний підрозділ здійснює ОРД у сфері використання комп'ютерних мереж та систем? Які завдання покладені на цей підрозділ?

Кейс 5. До оперативного підрозділу надійшла інформація, що слідчий поліції за грошову винагороду обіцяє закрити кримінальне провадження. Оперативники карного розшуку вирішили розпочати документування цього факту.

Запитання: Чи належить документування корупційних діянь працівників поліції до компетенції карного розшуку? Який підрозділ відповідає за виявлення злочинів, учинених поліцейськими?

Кейс 6. Встановлено групу осіб, які вербували жінок для нібито роботи офіціантками за кордоном, але насправді планували передати їх для трудової експлуатації. Також з'ясувалося, що члени групи допомагають іноземцям незаконно легалізуватися в Україні.

Запитання: Який спеціалізований департамент кримінальної поліції має здійснювати ОРД у цій ситуації? Яка його основна місія?

Кейс 7. Начальник оперативного підрозділу отримав вказівку підготувати документи щодо діяльності підрозділу. Йому потрібно розробити заходи на наступний квартал, а також окремий план для затримання лідера злочинного угруповання.

Запитання: Які види планування (перспективне, поточне, конкретне) має застосувати керівник? Охарактеризуйте кожен з цих видів.

Кейс 8. Оперативний співробітник проводить заходи в межах оперативно-розшукової справи (ОРС). У цей час до підрозділу прибув прокурор з вимогою надати матеріали справи для перевірки законності проведення негласних заходів.

Запитання: Який вид контролю здійснює прокурор? Чим він відрізняється від відомчого та судового контролю?

Кейс 9. Складіть план оперативно-розшукових заходів за фабулою:

Під час досудового розслідування встановлено, що 20.03.20.. року неповнолітня особа В. О. Штакал, діючи за вказівкою М. О. Ткаченка, при спілкуванні в мережі Інтернет з М. В. Кондратенком призначила йому зустріч біля зупинки метро «Армійська» у м. Харків. У той самий день приблизно о 19 годині вона привела М. В. Кондратенка (за попередньою домовленістю з М. О. Ткаченком) до лісосмуги, що знаходиться на вул. Плитковій у м. Харків, де на них вже очікували М. О. Ткаченко та невстановлена досудовим слідством особа.

На території лісосмуги М. В. Кондратенку були нанесені удари М. О. Ткаченком та невстановленою особою, які спричинили згідно з висновком судово-медичної експертизи синці та садна на голові і правій руці. Погрожуючи фізичною розправою, вони змусили М. В. Кондратенка зняти з себе весь одяг.

Після чого відкрито заволоділи грошима потерпілого в сумі 350 грн. та мобільним 27 телефоном «Qimo Quest 507» вартістю 2000 грн., заподіявши потерпілому шкоду на загальну суму 2350 грн. Знову діючи за вказівкою М. О. Ткаченка, 25.03.20.. р. неповнолітня особа В. О. Штакал при спілкуванні в мережі Інтернет призначила побачення В. О. Миргородському біля станції метро «Тракторний завод» у м. Харків.

У той самий день вона о 17 годині 30 хвилин привела В. О. Миргородського в обумовлене раніше з М. О. Ткаченком місце до лісосмуги на вул. Миру м. Харків, де вже знаходилися М. О. Ткаченко та М. В. Фоменко. У лісосмузі за клубом «Роял» до В. О. Миргородського ззаду підбігли М. О. Ткаченко та М. В. Фоменко, почали наносити численні удари руками і ногами по різних частинах тіла та, погрожуючи фізичною розправою, змусили зняти з себе весь одяг. В. О. Штакал всі знущання знімала на відеокамеру мобільного телефону. Після цього у потерпілого забрали шкіряну куртку, смартфон Хіаомі та гроші у сумі 320 грн.

Продовжуючи скоєння злочинів, 27.03.20.. р., 29.03.20.. р., 01.04.20.. р., 07.04.20.. р. неповнолітня особа В. О. Штакал разом з М. О. Ткаченком та М. В. Фоменком за попередньою змовою, діючи за відпрацьованою схемою, пограбували І. В. Сотника, П. П. Зіркова, О. В. Лузана і С. О. Чубаня. Своїми діями нанесли тілесні ушкодження потерпілим, викрали чотири смартфони, одну шкіряну куртку і три болоньові куртки, а також готівкові кошти на загальну суму 9 357 грн.

Вивчіть обставини кримінального провадження та додатково дайте відповіді:
1. Яку групу треба створити для розслідування цих злочинів? 2. Визначте склад учасників групи.